

не се чинѣше, че плачать милионитѣ нещастни майки и деца, съпрузитѣ и бащитѣ на които носятъ своитѣ спечелени съ черенъ трудъ пари не на тѣхъ, а на мене. Прѣвъ пѣтъ азъ почувствувахъ, колко проклетъ е моятъ занаятъ. Стана ми срамно за миналия животъ. И се решихъ да дойда при васъ. Да се изповѣдамъ. Тѣмно ми е на душата. Искамъ свѣтъ да запаля. Искамъ паметникъ да си издигна. При това никой да не знае. Никой да не ме хвали за това. Да знаемъ само ние двама — азъ и вие. Ще бѫде издигнатъ паметникъ на площада, и азъ ще го гледамъ. И тогава, може би, ще ми бѫде по-леко да умра.

— Какъвъ паметникъ искате? не разбирая Павель Берсъе.

— Ето какъвъ. Азъ затварямъ моите заведения, дето се фабрикуваше до сега пиянска отрова. Не желая да я продавамъ. Най-голѣмата си спиртоварница азъ обрѣщамъ въ сукнена фабрика. Досега съмъ събличалъ народа, отсега ще го обличамъ. Туй ще бѫде по-добре.

— Другитѣ фабрики и здания при тѣхъ азъ искамъ да пригодя за чисти, сухи, свѣтли и евтини квартири за работници, дребни чиновници и градски служащи. Но не е това главното. Въ крайния градски кварталъ, дето живѣятъ десетки хиляди работници, азъ искамъ да построя „фаръ на трезвеността“. Всичко вие ще ржководите. Азъ ще дамъ плана и срѣдствата.

— Купено е вече голѣмо място съ градина. Тамъ ние ще построимъ дворецъ на трезвата мисъль, домъ за почивка и здрави развлѣчения. Ще има салонъ за лекции, за концерти, за физически упражнения, за уроци по музика, игри, науки. И всичко това нѣма да е бесплатно, а срещу малка такса, за да се чувствува всички посетители свободни, като у дома си, защото ще знаятъ, че сѫ платили. Мисля, че това ще бѫде най-малката моя отплата за онова страшно зло, което въ продължение току-речи на петдесетъ години съмъ вършилъ чрезъ своите питетайни заведения . . . Съгласни ли сте да бѫдете главната лампа въ тоя „фаръ“? Само вие можете да стоите на чело на такава работа . . . Паритѣ отъ мене, а отъ васъ умътъ и душата. Едно само условие: докато съмъ живъ, нито думица за мене!